

Eerlijk zijn tegenover de kinderen, ook de allerjongste...

Bij enquêtes over welke waarden we belangrijk vinden, staat eerlijkheid altijd heel hoog, meestal zelfs op nummer één. Maar wanneer het erop aan komt eerlijk te vertellen aan onze kinderen dat er iets heel ernstig aan de hand is, willen we hen vooral dat verdriet besparen. Het is een dilemma waarmee ik ook geworsteld heb, toen ik behandeld werd voor borstkanker. Vandaar dat ik vandaag een hulpmiddel wil aanreiken aan anderen in dezelfde situatie.

Het "Kankermonster": een constructie van legoblokjes.

Soms vraagt men mij "Heeft borstkanker je manier van leven veranderd?". Dan wil ik eigenlijk liefst antwoorden dat dat niet het geval is, dat ik ook vóór de diagnose al bewust leefde en mijn hart volgde bij belangrijke beslissingen. Maar als ik eerlijk ben, moet ik toegeven dat ik, zonder de pijnlijke episode in 2007, nu niet zou doen wat ik doe. Door de confrontatie met borstkanker als mama van een tweejarig jongetje heb ik ontdekt dat ik mensen kan helpen om ook in moeilijke omstandigheden geluk te vinden. In 2010 richtte ik daarom de vzw Talismanneke op en naast het moederschap is de vzw mijn belangrijkste bezigheid.

Maar laten we bij het begin beginnen...

Op 6 april 2007 kreeg ik te horen dat het gezwel in mijn linkerborst een kwaadaardige tumor was. Een donderslag bij heldere hemel! Zoals veel mama's was mijn eerste reactie vooral gericht op mijn zoontje. Ik wou geen zieke mama zijn! Ik dacht vooral "Kon dit me niet overkomen vóór zijn geboorte, zodat ik hem dit leed kon besparen..." Ik zocht steun bij lotgenoten op internet en besprak mijn zorgen met artsen en psychologen. De eerste en belangrijkste conclusie was om eerlijk te zijn en niet bang te zijn om mijn gevoelens te tonen.

Hoewel mijn zoontje nog maar enkele woordjes sprak, heb ik hem dus verteld wat er aan de hand was. Hij reageerde amper op dat ogenblik, maar hij luisterde wel steeds heel aandachtig mee, wanneer er over mijn situatie gesproken werd. Op enkele momenten heeft hij zeer duidelijk laten merken dat hij wist wat er aan de hand was. Zo had hij een boek waarin een ziekenhuis te zien is. Hij wees naar het ziekenhuis, legde zijn handje op zijn borst en zei "Auw" terwijl hij me aankeek. Veel duidelijker kon hij niet zijn! Ik ging op zoek naar ideeën om op zijn niveau met de ziekte bezig te kunnen zijn, naar boekjes die op maat van peuters en kleuters uitleg gaven over de situatie. Ik vond bijzonder weinig voor kinderen van zijn leeftijd. Om kinderen te leren omgaan met sterke emoties, wordt vaak aangeraden om ze te laten tekenen. Een frustrerende raadgeving, wanneer je kind enkel wat lijnen op papier kan zetten. Ik besloot dus mijn eigen creatieve geest aan het werk te zetten en vooral mijn zoontje te volgen, want hij bleek zelf ook manieren te vinden om de veranderingen te verwerken. Een speelgoedmannetje waar hij het kapsel kon afhalen, was mama, want zij kon ook rondlopen met én zonder haar. Met een spuitje en een pleister was hij in 1-2-3 een zorgzame dokter voor zijn knuffel, die veel moest rusten.

Om de duur van de behandeling vatbaar te maken voor hem, bedachten we het "Kankermonster". Een constructie van legoblokjes opgebouwd uit evenveel blokjes als dagen chemotherapie. Iedere avond mocht er één blokje afgebroken

worden en verhuisde naar het "OKIDOKI-doozje". We gingen dus een echte strijd aan met het kankermonster en braken hem steen na steen af. Bovendien hadden we per kuur een andere kleur voorzien, zodat ook het cyclische ritme van de behandeling duidelijk werd voor hem. Telkens er een nieuwe kleur begonnen werd, was mama weer heel ziek en naarmate er meer blokjes van die kleur verdwenen, kwam ze weer op krachten.

Omdat hij graag knutselde, hielpen we hem af en toe om een cadeautje te maken voor mama. Heel eenvoudige dingen, zoals een fotokadertje versieren met stickertjes of een medaille voor een flinke zieke uit klei. Het zijn nu nog mooie souvenirs.

Door de positieve reacties van vrienden en kennissen op onze aanpak, begon het idee te rijpen om deze tips beschikbaar te maken voor andere ouders. Maar tijdens de behandeling had ik daar geen energie voor.

Pas een jaar later, toen ik voor de eerste keer terug een botscan moest ondergaan, probeerde ik mijn angsten te verdrijven door volop aan een kinderboek te werken. Zo ontstond "Grote Boom is ziek". Een verhaal over Snuiters en zijn vriend Grote Boom. De dokter ontdekt houtwormpjes onder de schors van Grote Boom en Snuiters wereldje wordt helemaal op z'n kop gezet. Naast het verhaal staan er ook tips in het boek om jonge kinderen de kans te geven in het dagelijks leven om te gaan met een zware ziekte, niet enkel (borst)kanker. Er is daarnaast ook een aparte, uitgebreide handleiding, die beschikbaar is als PDF via internet. Zowel thuis als in de klas kan je ermee aan de slag.

Ik heb in de hulpmiddelen rekening proberen te houden met volgende elementen:

- de gevoelens van het kind
- de duur van de behandeling en de neveneffecten
- het onlogische verband: ziek maken om te genezen
- patiënt/zieke is niet noodzakelijk de mama van het kind
- actieve betrokkenheid van het kind

Via Talismanneke blijf ik het verhaal van Snuiters en zijn vriend Grote Boom levend houden. Ik verzorg lezingen en workshops voor kinderen en volwassenen. Er wordt werk gemaakt van een koffer speciaal voor het kleuteronderwijs. Sinds januari 2011 worden de eerste Snuiters Speeltassen

verspreid. Snuiters Speeltas bevat onder meer een Snuiterspopje, een spelletjesboek en een luistercd en is bedoeld om door ziekenhuizen en zelfhulpgroepen uit te lenen aan patiënten met jonge kinderen. Er staan nog verschillende projecten op stapel in samenwerking met andere organisaties, ook over andere thema's die niet voor de hand liggen, zoals zelfdoding van een ouder. Ik heb in ieder geval mijn handen vol!

Nathalie Slosse.

Mijn voornaamste boodschap is om kinderen zo snel en eerlijk mogelijk op de hoogte te brengen van wat er gaande is. Ik weet zelf heel goed dat je het liever niet zou vertellen en bang bent om je kind verdriet aan te doen, maar door de droevige dingen met elkaar te delen, zijn de gelukkige momenten des te waardevoller.

Goed leren omgaan met tegenslagen en verdriet is een belangrijke vaardigheid om geluk te vinden en die levensles kan je niet vroeg genoeg doorgeven aan je kinderen! ■

Nathalie SLOSSE
Voorzitster vzw Talismanneke

Snuiters Speeltas.

VWZ Talismanneke

De vereniging heeft tot doel bij te dragen tot het versterken van de geluksvaardigheden, in voor- en tegenspoed, tegen de geringste ecologische en maatschappelijke kost, door een beroep te doen op individuele, intergenerationele en interculturele verbeeldingskracht. De vereniging probeert haar doel te realiseren via projecten, vormingen, informatie, preventie, animatie, sensibilisatie, publicaties, productontwikkelingen en alle andere initiatieven die kunnen bijdragen tot het realiseren van dit doel.